

Recenzie

ŠTĚDRŇ, Bohumír – JAŠEK, Roman – SVÍTEK, Miroslav a kolektiv (2024): Umělá inteligence a právo. Plzeň: Aleš Čeněk, 233 s. ISBN: 978-80-7380-947-8

DOI: <https://doi.org/10.24040/sap.2024.11.4.243-244>

Nová monografia „Umělá inteligence a právo“, vydaná Vydavatelstvom a nakladateľstvom Aleš Čeněk, prezentuje veľmi aktuálnu problematiku implementácie umelej inteligencie (AI) do právnej oblasti. Oblasť práva je na jednej strane špecifický normatívny systém, t. j. súbor právnych noriem, ktorý je možné štruktúrovane uložiť do bázy dát a automatizovane spracovávať na základe bázy znalostí inferenčným mechanizmom AI, na druhej strane si však vyžaduje invenciu, nápaditosť, pohotovú reakciu, argumentáciu a odbornú rétoriku predstaviteľa právnickej profesie na konkrétny prípad, resp. udalosť. Spôsob, akým je možné perspektívne prepojiť tieto dve rozdielne oblasti – systematickosť noriem a invenciu právnych autorít – je predmetom tejto recenzovanej monografie.

Monografia je koncipovaná do 9 kapitol, ktoré logicky nadväzujú na seba a poskytujú jej čitateľovi komplexný obraz o pertraktovanej problematike.

Predhovor, spracovaný riaditeľom Digitální a informační agentúry v Českej republike Ing. Martinom Mesršmídom, predstavuje AI ako celosvetový fenomén pokroku, ktorý v rámci novej stratégie AI v Českej republike stanovuje až do roku 2030 priority AI a definuje opatrenia v siedmich vzájomne previazaných oblastiach, medzi ktoré nepriamo patrí aj oblasť práva. Tento predhovor ponúka vonkajší pohľad na prínosný charakter monografie.

Prvé dve kapitoly sú venované prezentovaniu vhodnosti a súčasnému

využitíu AI v právnom sektore a rizikám, ktoré generuje pri spracúvaní informácií v podobe nepodložených a nepravdivých informácií.

Tretia kapitola je pohľadom na súbor bezpečnostných rizík hroziacich kritickej infraštruktúre a návrhom bezpečnostných opatrení, vrátane využitia AI, pri zvyšovaní úrovne bezpečnosti kritickej infraštruktúry. Na ňu priamo obsahovo nadväzuje piata kapitola, ktorej autor sa venuje dopadom AI na kybernetickú bezpečnosť.

Štvrtá kapitola je prakticky orientovanou kapitolou, ktorá prináša výskum názorov štyroch právnych odborníkov z praxe (sudkyňa, advokát, prokurátorka, notárka) na potenciálne využívanie AI v ich praxi. Súčasťou tejto kapitoly sú aj prípadové štúdie v podobe ilustrácie výsledkov práce piatich nástrojov AI (ChatGPT, Copilot, Aria, Gemini, Claude), ktoré odpovedali na rovnakú otázku ako právni experti zúčastnení na výskume. Čitateľ monografie si tu môže porovnať odpovede ľudských odborníkov z praxe s odpoveďami AI.

Šiesta a siedma kapitola sa venujú teoretickým východiskám i právnym rámcom diskriminácie na trhu práce a ochrane základných práv aj v spojitosti s AI.

Ôsma a deviata kapitola prinášajú prognózy budúceho vývoja AI v závislosti od vývoja kvantových počítačov a širokej škály prognostických metód.

Celkovo je možné konštatovať, že monografia predstavuje nový výkonný typ AI, v podobe generatívnej

platformy AI. Táto platforma je navrhnutá na transformáciu právnej práce, je postavená a vyškolená na rozsiahlom právnom obsahu a poskytuje s bezkonkurenčnou rýchlou a presnosťou odborníkom z právnej praxe dôveryhodné výsledky, podporované overiteľnou a overenou autoritou. Uvedená skutočnosť sa podarila autorom v publikácii dokázať vhodnými vedeckými a odbornými príspevkami.

Monografia je určená k preštudovaniu tak poslucháčom vysokých škôl a ich pedagógom, ako aj vrcholovým manažérom, ekonómom a politikom, ktorí sa podieľajú na prijímaní opatrení pre implementáciu nástrojov umelej inteligencie do právnej a bezpečnostnej praxe.

Doc. JUDr. PhDr. Silvia Treľová, PhD.

Obsah článku podlieha licencií Creative Commons Attribution 4.0 International Licence CC BY (Silvia Treľová).